

האם מסכנת הפסולת את הבריאות של מאות אלפי התושבים של גוש דן?

מיזבלה רדיואקטיבית הושלכה עד השבוע האחרון גם פסולת רדיואקטיבית. שלא נאטמה.

הר"ר צבי גנות, מהנדס איכות הסביבה של עיריית פתח-תיקוה, כבר אינו ישן כמה לילות מאז שנודע לו על מעשיו של קליש. "אין לכך תקדים בתולדות האנושות, מאז גילויו האיוטופ הרדיואקטיבי. מעולם לא קרה שבזרון זורקים פסולת רדיואקטיבית במרכז העיר. הם הפרו את החוק בזרון. אם הם זרקו גם יוד רדיואקטיבי ואם הוא ידלוף לתוך המים זה אסון!"

גנות הנסער גורס, שמכיוון שמעשה כזה לא מוכר מסיפרות המחקר העולמית, לא ידוע איך ניתן לברוק את ממדי הנזק, אך אני רק יכול לקוות, שלא נגרם כל נזק."

כאשר נודעו פרטי הפרשה לאנשי העירייה ביום הרביעי

קליש מקונן על כך שפורמלית, אין שום תקנות ברורות בחוק, הן מגרירות באיוז רמת רדיואקטיביות ניתן להשליך את החומר ובאיוז רמה יש לקבור אותו. "עובדה היא שלפני חודשיים, ללא שום קשר לפרשה זו, פנינו, פיסיקאים ראשיים של בתי חולים שונים בארץ, לפרופסור ברוך מודן, מנכ"ל משרד-הבריאות וביקשנו סגיטה אקוטית בקבוצות אוכלוסיה גדולות. רליפת חומר לנחל הירקון, פירושה סכנה מוחשית לאגר הערים סביבו. האם הפסולת הרדיואקטיבית שנזרקה למיזבלה העירונית בפתח-תיקוה היא הרסנית? על כך יש שתי ריעות סותרות. מצד אחד ניצב קליש, מדען בעל

מודד גייגר רמת הקרינה ליד מיכלי האשפה בבית-החולים. קליש נתן את ההוראה להשליך פסולת רדיואקטיבית למיכלים אלה.

מחלקת-התברואה של עיריית פתח-תיקוה. סביר להניח שגורמים בינלאומיים מעבר לים, המגלים רגישות רבה לנושאי-קרינה, ידרשו הסבר ממשלת ישראל, כיצד התחולל במשך שנים מה שהתחולל במרכז העירוני הענק, מבלי שאיש התריע על כך.

בדציון ציטרין

הראש ראש עיריית פתח-תיקוה, דב תבורי, דרש בדיקה מיידית של הנעשה.

לכבוד
מר ח. ריפתיין
מנהל האגף פיקוח ותברואה

26.1.84

הנדון: פסולת רדיואקטיבית מבית החולים בילינסון

לאחר כדיקה הנושא רבשיחה שבנערכה במשרדך והתאריך 26.1.84 הרייני להודיעך, שלצולם לנו הרשיתי וגם בעיני לא ארשה להוציא מתוזמי ביה"ח פסולת רדיו - אקטיבית לשטח האשפה העירונית.

אי לכך הרייני להודיעך שהורתי להנהלת ביה"ח לשמור את הפסולת המדוברת בשטח ביה"ח עד להוראה אחרת ממני.

במידה רבייה לא יעמוד בדרישה זאת אין מביעה מצדי לשלול מהם הרשיון לעסק רדיו - אקטיבית, רזאת על סמך פקודת בריאות העם 1940.

נכבוד רב,

יוסי קרן

ראש מדור פיקוח ויעוץ מחלקת בטיחות קרינה הועדה לאנרגיה אטומית.

העתק:
הנהלת ביה"ח בילינסון

מיכתבו החד-משמעי של נציג הוועדה לאנרגיה אטומית לעיריית פתח-תיקוה ולבית-החולים

לאחר כדיקה הנושא רבשיחה שבנערכה במשרדך והתאריך 26.1.84 הרייני להודיעך, שלצולם לנו הרשיתי וגם בעיני לא ארשה להוציא מתוזמי ביה"ח פסולת רדיו - אקטיבית לשטח האשפה העירונית.

אי לכך הרייני להודיעך שהורתי להנהלת ביה"ח לשמור את הפסולת המדוברת בשטח ביה"ח עד להוראה אחרת ממני.

במידה רבייה לא יעמוד בדרישה זאת אין מביעה מצדי לשלול מהם הרשיון לעסק רדיו - אקטיבית, רזאת על סמך פקודת בריאות העם 1940.

נכבוד רב,

יוסי קרן

ראש מדור פיקוח ויעוץ מחלקת בטיחות קרינה הועדה לאנרגיה אטומית.

העתק:
הנהלת ביה"ח בילינסון

מיכתבו החד-משמעי של נציג הוועדה לאנרגיה אטומית לעיריית פתח-תיקוה ולבית-החולים

בילינסון. הכותב, יוסי קרן, טוען שמעולם לא הירשה, ובעתיד גם לא ירשה, מינוי פסולת רדיו-אקטיבית למיזבלה העירונית. קרן השתתף במדידות ממנו התקנת תקנות ברורות לעניין זה.

קליש טוען שכאשר מדובר בפסולת רדיואקטיבית בעלת קרינה מויקה, הטיפול בה הוא כמתבקש. יש לי מחטים של רדיום רדיואקטיבי והן וחומר קובלט רדיואקטיבי, והן סגורות בכספת. לפני חודשיים נגמר לנו מקור רדיואקטיבי של קובלט 60, והיינו צריכים להיפטר ממנו. באו טכנאים מאנגליה, הם העבירו את השאריות לתוך מצורת עופרת של 1.5 טון, שהונחה במיכל-פלדה שעובי רפנותי חמישה סנטימטר, וכל זה הועבר בארבעה פוסל לאנגליה."

מומחה אחר פוסל לחלוטין את עמדת קליש.

ותק, המגן בחום רב על החלטתו. הוא עובד בבילינסון מאז שנת 1960. הוא הקים את היחידה לבטיחות קרינה בנחל-שורק, ויש לו מינוי מטעם הוועדה לאנרגיה אטומית, כאחראי על בטיחות-קרינה בבית-החולים.

נדודי-שינה בעירייה

קליש שמח לפרט לפני העולם הזה את ריעותיו בעניין. "אנו זורקים לאשפה בקבוקי תמיסה שיש בהם רדיואקטיביות ככמות אפסית. החומר הנזרק הוא כימיקל. הסיכון של חומר כזה הוא כרעל רגיל, גדול הרבה יותר מסכנת הרדיואקטיביות."

מחרת הוספקה עבודתם של עובדי מחלקת-התברואה של עיריית פתח-תיקוה, והאשפה לא נזרקה במקום המיועד לה. צוות של בית-החולים, הוועדה לאנרגיה אטומית ועיריית פתח-תיקוה, נכנסו

לאחר המיזבלה כשמוני גייגר בידיהם. מוניים אלה, המודדים קרינה, בחנו על-פני שטח של עשרות מטרים מרובעים, אם יש קרינה מהפסולת שבמיזבלה. בדיקה דומה נערכה במיכלי האשפה של בית-החולים, ובמקומות אחרים שבהם חשדו בסכנת קרינה.

תוצאות הבדיקות היו חד-משמעיות: לא נמצאה קרינה רדיואקטיבית מעל לקרינת הרקע הטיבעי.

קליש עצמו הסביר שכל הפסולת שהועברה בעבר למיזבלה העירונית נכבדה באמצעות מוני גייגר וגם היא היתה חסרת קרינה ברמה המסוכנת. אך ספק אם ניתן היה, טכנית, לברוק את כל הפסולת הרדיואקטיבית שהועברה למיכלי-האשפה.

בעירייה לא מוכנים להתחייב שאיש לא נפגע משיטה זו בעבר, בעיקר משום שאין דרך לברוק זאת. קליש טען שהוועדה לאנרגיה אטומית ידעה שהוא אינו מעביר אליה את כל הפסולת, אולם יוסי קרן, ראש מדור פיקוח ויעוץ מחלקת בטיחות קרינה של הוועדה, טען שהוא מעולם לא אישר לבית-החולים להוציא משם פסולת רדיואקטיבית לשטח האשפה העירוני.

שערוריית הפסולת הרדיו-אקטיבית בבילינסון אינה עומדת בסני סיום. ההיפך הוא הנכון.

מומחים, ששמעו על כך בשבוע האחרון מפה לאוזן, גרסו שחומרת העבירה אינה יכולה להימדד במושגי ענישה מקובלים. הנהלת בית-החולים תתבקש להסיק מסקנות. הוועדה לאנרגיה אטומית תוציא בקרוב הנחיות מפורטות וחד-משמעיות לגבי הטיפול בפסולת רדיואקטיבית. מומחים מטעם משרד-הבריאות יברקו בקרונות אם ניתן לאתר נוקים שנגרמו לתושבים בנושדן כתוצאה ממחול חמור זה. בשלב ראשון ייברקו עובדי